

Església de Sant Romà

Santa Maria de Miralles

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça de l'església s/n.
Emplaçament Nucli de Sant Romà, molt a prop del Mas enrunat de Sant Romà (fitxa 5).

Coordenades:

Latitud: 41.49916
Longitud: 1.52985
UTM Est (X): 377294
UTM Nord (Y): 4595214

Classificació

Número de fitxa 08257 - 2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Contemporani
Segle XV-XVI, XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL número de registre 17255-I, per Acord del Ple del Consell Comarcal de l'Anoia.

Data aprovació: dt., 25/03/2025 - 12:00
Número inventari IPAC 6048
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad. 08257A00600038 (Bisbat de Sant Feliu de Llobregat)

Fitxes associades:

[Mas de Sant Romà](#)

[Font de Sant Romà](#)

[Resclosa de Sant Romà](#)

[Tombes procedents de la necròpolis del Serral](#)

Autoria de la fitxa F. Xavier Menéndez

Data de registre de la fitxa: dg., 16/03/2014 - 01:00

Descripció

Església d'una sola nau, rectangular, originalment d'estil gòtic, molt transformada. Conserva l'empremta gòtica especialment als dos trams centrals de la nau amb voltes de creueria amb claus de volta decorada. La resta de l'edifici són ampliacions fetes al llarg del segle XX que van significar la creació de capelles laterals a la banda nord, una nova capçalera, nou cimbori i una espadanya transversal sobre la coberta del transsepte.

Presenta al mur de ponent una porta d'entrada, adovellada, de mig punt, i un campanar d'espadanya central que van ser refets als anys 40 del segle XX. Per la banda sud, es va adossar el 1911 l'antiga rectoria, un edifici de dues plantes amb la sagristia connecta amb l'església.

A l'interior es conserva un quadre antic barroc representant a Sant Pere i a Sant Pau. Una de les capelles laterals està dedicada a Sant Antoni de Pàdua, representat en un retaule on apareixen diverses escenes de la seva vida. Una altra capella està dedicada a tres àngels al·legòrics de la missa i la comunió. A les altres dues capelles, més senzilles, apareix una Mare de Déu i el Sant Crist, aquest just a l'entrada on també trobem una pila baptismal de marbre, tancada en un petit recinte per un reixat de ferro forjat, de base quadrada i peu molt elaborat. El cor és molt senzill, amb barana de fusta. A l'altar major hi ha, en una fornícula, una figura de Sant Romà. A l'entorn de l'església, a l'exterior, hi ha un corró.

Observacions:

També coneguda com església de França. Des de 1911 és l'església parroquial del terme municipal, quan es va traslladar la parròquia des de l'església de Santa Maria de Miralles o del Castell.

Història

Tot i que tal vegada tingui un origen romànic anterior (el seu titular, Sant Romà, és un sant antic), aquesta església, d'estil gòtic, està documentada des del 1413. En aquest moment s'esmenta amb el nom de França, i més tard serà coneguda com de Sant Romà de França. Al segle XV era una simple capella de la parròquia del castell. Antigament era d'una nau, amb volta apuntada, d'arcs encreuats i sostre a dues aigües. Al segle XV s'amplia i es pot observar la diferència d'alçada entre totes dues parts.

Cap al 1890 la façana de migdia apareix amb una porta adovellada, una finestra d'espitlleres i un campanar d'espadanya amb dos cloquers. Al 1910 el campanar ha desaparegut i s'hi ha construït al costat oriental una casa de pagès.

El 1911 la església del Castell perd la parroquialitat del terme i li serà traspasada a Sant Romà. Per aquest motiu fou restaurada aquell mateix any. L'església es va allargar i si li afegí l'absis actual. A la nau s'incorporen capelletes laterals. La planta es transforma en planta de creu llatina allargant els laterals abans

d'arribar a la capçalera. El campanar fou retallat i es construí la rectoria per la banda sud.

Vers 1925 es va ampliar el temple, i es va reformar la façana (sobrealçada d'estil orientaltzant) i es basteix un nou campanar d'espadanya central. També s'observa (a les fotos antigues) un cobert rural afegit a ponent. Degut al canvi de parròquia, havien estat traslladades les imatges i els retaules de l'església del Castell a la nova parròquia, que desaparegueren durant la guerra Civil (1936-39).

En el període de la guerra, l'església es remodela novament, se li retiren els símbols religiosos i és utilitzada com a escola i magatzem. A l'Arxiu Comarcal de l'Anoia (a Igualada) es conserva una fotografia del 17 de març de 1934 on s'aprecia el altar major, que va ser destruït totalment el 1936, i una altra foto de l'1 de gener de 1937 on es veu com la façana ha perdut el seu aspecte original (es totalment llisa, sense cap signe religiós).

A l'any 1940 s'hi intervé puntualment per restaurar-hi el culte. A l'Arxiu Comarcal de l'Anoia es conserven tres fotografies del 17 d'abril de 1947 (de la visita del Governador Civil) on s'hi aprecia un altar provisional a l'interior i un reforç de dos contraforts a la façana que emmarquen la porta d'accés. Als anys 60 es vesteix el nou altar major i la imatge de Sant Romà. I als anys 80 es porta a terme una darrera intervenció interior d'enguixat i pintat.

Bibliografia

- AA.VV. (1992). *Catalunya Romànica*. Vol. XIX. L'Anoia. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana. Generalitat de Catalunya.
- GAVÍN, Josep M. (1984). *Inventari d'esglésies*. Arxiu Gavín. Vol. 16, Anoia, pp. 198-199.
- GOMIS, Cels. (dir. Francesc CARRERAS CANDI). *Geografia General de Catalunya*, vol .II, província de Barcelona, Barcelona (1915-18), p 217.
- GUDIOL I CUNILL, J. (1919). Les creus monumentals de Catalunya, Barcelona, editat per Centre Excursionista de Catalunya, pp. 32-33, làmina LXI.
- *Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya, L'Anoia* (1997). DG Patrimoni Cultural Generalitat de Catalunya, Barcelona, pp. 220-221.
- RIBA GABARRÓ, Josep (1988). 2ed: *Història de l'Anoia. Santa Maria de Miralles*. Parcir Edicions Selectes, Manresa, pp 209-219.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)
[Sant Romà, de capella gòtica a església parroquial de Santa Maria de Miralles \(...\)](#)

